

UZASADNIENIE do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
z dnia 24 kwietnia 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006

Zgodnie z art. 28 ustawy z 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013r. poz. 627 z późn. zm.) dla obszaru Natura 2000 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt dla których ochrony utworzono obszar Natura 2000.

Decyzją Komisji Europejskiej 2008/218/WE z 25 stycznia 2008r. obszar Beskid Żywiecki został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych opracowanym w maju 2001r. (zaktualizowanym w lutym 2008r.) obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 został wyznaczony dla ochrony:

- siedlisk przyrodniczych:
  - 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków,
  - 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro-Vaccinietum*),
  - *4070 Zarośla kosodrzewiny (*Pinetum mugo*),
  - 4080 Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiaca*),
  - *6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie),
  - 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
  - 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) nazwa siedliska zmieniona na ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*),
  - 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*) nazwa siedliska zmieniona na górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion* i *Arrhenatherion*),
  - *7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
  - 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
  - 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
  - 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania,
  - 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
  - 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
  - 9140 Górskie jaworzyny ziołoroślone (*Aceri-Fagetum*),

- *9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*),
  - *91DO Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne),
  - *91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe),
  - 9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie),
- gatunków roślin:
    - 1381 widłoząb zielony *Dicranum viride*,
    - *4070 dzwonek piłkowany *Campanula serrata*,
    - 4109 tojad morawski *Aconitum firmum* ssp. *moravicum*,
    - 4116 tocja karpacka *Tozzia carpatica*,
  - gatunków zwierząt:
    - 1324 nocek duży *Myotis myotis*,
    - *1352 wilk *Canis lupus*,
    - *1354 niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*,
    - 1355 wydra *Lutra lutra*,
    - 1361 ryś *Lynx lynx*,
    - 2612 darniówka tatrzańska *Microtus tatricus*,
    - 1193 kumak górski *Bombina variegata*,
    - 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*,
    - 2001 traszka karpacka *Triturus montandoni*,
    - 1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri*,
    - 1138 brzanka *Barbus meridionalis*,
    - 1149 koza *Cobitis taenia*,
    - 1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*,
    - 4014 biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*.

Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 został przygotowany zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie sporządzania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 34 poz. 186 z późn. zm.).

W granicach obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki znajdują się krajowe formy ochrony przyrody (Żywiecki Park Krajobrazowy oraz rezerwaty przyrody: Butorza, Dziobaki, Gawroniec, Lipowska, Muńcoł, Oszast, Pilsko, Pod Rysianką, Romanka, Śrubita), jednak nie ustanowiono dla tych form ochrony przyrody planów ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10, dlatego też nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części. Przedmiotowa ostoja położona jest w granicach administracyjnych trzech nadleśnictw. Nadleśnictwo Jeleśnia realizuje

gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia sporządzony na okres od 1 stycznia 2005r. do 31 grudnia 2014r. na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2005r. Nadleśnictwo Ujsoły realizuje gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ujsoły sporządzony na okres od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2022r. na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2013r. Z kolei Nadleśnictwo Węgierska Górka realizuje gospodarkę leśną w oparciu o Aneks do planu urządzania lasu na lata 2004-2013 dla Nadleśnictwa Węgierska Górka. Wymienione plany urządzania lasu, nie uwzględniają zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Nie ma zatem podstaw do zastosowania art. 28 ust 11 pkt 3a ustawy o ochronie przyrody i wyłączenia gruntów leśnych Skarbu Państwa z zakresu opracowania planu zadań ochronnych.

Plan zadań ochronnych będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, został przygotowany z uwzględnieniem zapisów Standardowego Formularza Danych dla przedmiotowego obszaru oraz wszystkich dostępnych danych i materiałów, a w szczególności ekspertyz opracowanych na potrzeby planu zadań ochronnych:

- Cichocki J., Ważna A., Niedbach J. 2012. Ekspertyza zoologiczna (w zakresie myszowatych) dla SOO Beskid Żywiecki.
- Mysłajek R.W., Pierużek-Nowak S. 2012. Ekspertyza w zakresie dużych drapieżników – niedźwiedzia brunatnego, rysia euroazjatyckiego i wilka, na potrzeby planu zadań ochronnych dla SOO Beskid Żywiecki PLH 240006. Twardorzeczka.

Zapisy planu zadań ochronnych sformułowano z uwzględnieniem następujących ustaleń dotyczących stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt dokonanych na podstawie dostępnych danych, w tym ekspertyz sporządzonych na potrzeby opracowania przedmiotowego dokumentu.

Potwierdzono występowanie w stanie kwalifikującym do uznania za przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000:

- siedlisk przyrodniczych:
  - 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro-Vaccinietum*),
  - *4070 Zarośla kosodrzewiny (*Pinetum mugo*),
  - 4080 Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiaca*),
  - *6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie),
  - 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
  - 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) nazwa siedliska zmieniona na ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*),
  - 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*) nazwa siedliska zmieniona na górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion* i *Arrhenatherion*),

- *7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
  - 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
  - 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
  - 8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania,
  - 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
  - 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
  - 9140 Górskie jaworzyny ziołoroślowe (*Aceri-Fagetum*),
  - *9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*),
  - *91DO Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne),
  - *91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe),
  - 9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie),
- gatunków roślin:
    - 1381 widłoząb zielony *Dicranum viride*,
    - *4070 dzwonek piłkowany *Campanula serrata*,
    - 4109 tojad morawski *Aconitum firmum* ssp. *moravicum*,
    - 4116 tocja karpacka *Tozzia carpatica*,
  - gatunków zwierząt:
    - 1324 nocek duży *Myotis myotis*,
    - *1352 wilk *Canis lupus*,
    - *1354 niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*,
    - 1355 wydra *Lutra lutra*,
    - 1361 ryś *Lynx lynx*,
    - 2612 darniówka tatrzańska *Microtus tatricus*,
    - 1193 kumak górski *Bombina variegata*,
    - 2001 traszka karpacka *Triturus montandoni*,
    - 4014 biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*.

Z kolei weryfikacji utrzymania jako przedmioty ochrony wymagają:

- siedlisko przyrodnicze:
  - 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków,
- gatunki zwierząt:
  - 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*,
  - 1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri*,

- 1138 brzanka *Barbus meridionalis*,
- 1149 koza *Cobitis taenia*,
- 1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*.

Mając na względzie uwarunkowania formalne i merytoryczne w Planie Zadań Ochronnych wskazano zidentyfikowane podczas prac nad planem:

- zagrożenia,
- cele działań ochronnych,
- sposoby realizacji działań ochronnych.

Zagrożenia

Kopuła szczytowa Pilska

Szczytowe partie Pilska są jedynym miejscem występowania w obszarze Natura 2000 trzech siedlisk przyrodniczych: wysokogórskich borówczysk bażynowych (*Empetro-Vaccinietum*), zarośli kosodrzewiny (*Pinetum mugo*) oraz subalpejskich zarośli wierzbowych wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiacae*). Ułatwiony dostęp na kopułę szczytową Pilska, rozwinięta sieć szlaków turystycznych i ich koncentracja na tym terenie, przyczyniają się do wzmożonego ruchu turystycznego, niszczenia szlaków turystycznych i nasilenia procesów erozji, co z kolei przyczynia się do schodzenia turystów ze szlaków i postępującego rozdeptywania sąsiadujących płatów siedlisk przyrodniczych. Efektem intensywnego ruchu turystycznego jest również zaśmiecanie i fekalizacja tego terenu. Infrastruktura turystyczno-rekreacyjno-sportowa przyczyniła się też do fragmentacji siedlisk przyrodniczych i ograniczenia ich zasięgu. Z kolei w okresie małej pokrywy śnieżnej dochodzi do niszczenia płatów siedlisk przyrodniczych, np. mechanicznego uszkodzenia przez narty wystających ponad warstwę śniegu pędów kosodrzewiny. Dodatkowym zagrożeniem jest również nielegalny ruch pojazdów mechanicznych powodujący mechaniczne niszczenie roślinności i pogłębianie procesów erozyjnych.

Nieleśne siedliska przyrodnicze

W przypadku siedlisk nieleśnych, których właściwy stan zachowania zależy od ich gospodarczego użytkowania, obserwowane zaprzestanie czy długotrwały brak tej działalności (np. koszenia, wypasu) przyczynia się do uruchomienia procesów sukcesji wtórnej i zarastania płatów roślinności nieleśnej, m.in. następuje wzrost bujności runi, przekształcenie składu florystycznego, zarastanie drzewami i krzewami czy fragmentacja siedlisk przyrodniczych. Skala zjawiska jest zróżnicowana w obszarze Natura 2000, ale już obecnie część płatów jest tak znacznie zmieniona, że ewentualne działania ochronne związane są bardziej z odtworzeniem siedliska przyrodniczego, niż poprawą stanu jego zachowania. Kolejnym istniejącym i potencjalnym zagrożeniem jest podsiewanie płatów łąk, głównie różnymi gatunkami traw, co prowadzi do przekształcenia ich składu florystycznego oraz przyczynia się do utraty siedliska przyrodniczego, do którego nie można już zaliczyć łąk zasiewanych (np. ze znacznym udziałem roślin motylkowych i traw dających jakościowo

dobrą paszę). Do obecnych i potencjalnych zagrożeń wpływających nie tylko na pogorszenie specyficznej struktury i funkcji siedlisk przyrodniczych, ale również na zmniejszenie ich powierzchni w obszarze Natura 2000 zaliczyć należy, m.in.: zalesianie terenów otwartych, zabudowę rozproszoną oraz rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej.

Odrębną grupę siedlisk nieleśnych stanowią siedliska przyrodnicze związane ze środowiskiem wodnym: torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk oraz ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), a także pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków. Jednym z podstawowych czynników warunkujących właściwy stan zachowania tego typu roślinności jest odpowiedni stopień uwodnienia, stąd też istniejącym lub potencjalnym zagrożeniem jest każde oddziaływanie wpływające na warunki wodne. Przykładem takich oddziaływań są pozostałości po dawnych rowach melioracyjnych, lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej na polanach w sąsiedztwie płatów tych siedlisk, zalesienie terenów otwartych prowadzone również w bezpośrednim ich sąsiedztwie czy lokalny pobór wody ograniczający zasilanie niektórych płatów. Zagrożeniem jest również mechaniczne niszczenie płatów roślinności nieleśnej. Przykładem tego oddziaływania jest rozdeptywanie płatów siedlisk przyrodniczych w trakcie przechodzenia przez ich powierzchnię, np. obserwowane na Hali Miziowej powstanie systematycznie użytkowanego skrótu między szlakami turystycznymi. Niszczenie płatów roślinności torfowiskowej, powstawanie kolein ze zdartą darnią, które znacząco wpływają na pogorszenie specyficznej struktury i funkcji siedlisk przyrodniczych spowodowane jest również przez nielegalny ruch pojazdów mechanicznych. Część płatów zagrożona jest w wyniku sukcesji wtórnej, m.in. następuje rozwój ekspansywnych gatunków roślin zielnych, wkraczają krzewy i drzewa. Z kolei do potencjalnych zagrożeń zaliczyć należy możliwość nawożenia tych siedlisk, np. w trakcie prowadzenia nawożenia sąsiadujących łąk.

Jaskinie

Specyficznym typem siedliska przyrodniczego są jaskinie nieudostępnione do zwiedzania. Większość obiektów zinwentaryzowanych na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006 to niewielkie schroniska podskalne lub nisze jaskiniowe, które nie posiadają własnego mikroklimatu, ale cechują się warunkami zbliżonymi do powierzchniowych, zmienną temperaturą i wilgotnością oraz korytarzami oświetlonymi światłem słonecznym bezpośrednim lub odbitym. Spośród znanych obiektów 5 jaskiń charakteryzuje się typowym mikroklimatem jaskiniowym, stabilnością warunków klimatycznych oraz stałą temperaturą wynoszącą średnio 5-6° C. Są nimi: Jaskinia w Boraczej, Jaskinia pod Halą Miziową, Jaskinia przed Rozdrożem, Jaskinia w Rycerzowej, Jaskinia w Sopotni (= Wickowa). Jaskinie są narażone na mechaniczne zniszczenie, np. w trakcie prowadzenia prac z zakresu gospodarki leśnej przy użyciu ciężkiego sprzętu lub w przypadku przeprowadzenia drogi dojazdowej w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu może dojść do zasypania otworów wejściowych i/ lub korytarzy i sal jaskiniowych oraz naruszenia warunków mikrosiedliskowych. Negatywny wpływ na wspomniane warunki

mikrosiedliskowe może wywierać również eksploracja jaskiń. Obiekty te narażone są także na akty wandalizmu.

Leśne siedliska przyrodnicze

Stan zachowania leśnych siedlisk przyrodniczych jest bardzo wyraźnie powiązany z prowadzoną gospodarką leśną, m.in. prace związane ze ścinką drzew i zrywką drewna (pozyskanie drewna, w trakcie cięć przedrębnych, rębnych oraz sanitarnych) przyczyniają się do niszczenia runa i gleby czy intensywnego rozwoju ekspansywnych gatunków roślin zielnych. W lasach zaznacza się niedobór martwych i zamierających drzew. Z kolei budowa nowych i modernizacja starych dróg leśnych przyczynia się do fragmentacji siedlisk. Dodatkowo w wyniku przeszłej gospodarki leśnej i preferowania drzewostanów świerkowych nastąpiło uproszczenie struktury wiekowej i przestrzennej oraz zmniejszenie powierzchni leśnych siedlisk przyrodniczych. Do fragmentacji niektórych płatów siedlisk przyrodniczych przyczyniło się poprowadzenie w ich obrębie tras zjazdowych, w tym wytyczenie takich tras przy granicy lasu. Z kolei zjazdy poza trasami, szczególnie przy niskiej pokrywie śnieżnej powodują mechaniczne uszkodzanie młodych drzew. Potencjalnym zagrożeniem związanym z możliwością dalszego zmniejszenia zasobów siedlisk przyrodniczych czy pogorszeniem ich specyficznej struktury i funkcji, np. poprzez mechaniczne zniszczenie, ubytek starych, w tym zamierających i martwych drzew oraz fragmentacji płatów siedlisk jest możliwość dalszej rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej, a w szczególności realizacja urządzeń wyciągowych i rozbudowa tras zjazdowych.

Z kolei w przypadku łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) występujących wzdłuż rzek i potoków zidentyfikowane zostały dodatkowe istniejące i potencjalne zagrożenia. Wśród nich wymienić można zaśmiecanie i zanieczyszczanie wody spowodowane bliskim sąsiedztwem zabudowy mieszkaniowej czy lokalizowanie nad brzegami rzek i potoków nielegalnych wysypisk śmieci. Liczne drogi poprowadzone zostały wzdłuż potoków, a związane z ich budową umacnianie brzegów spowodowało ograniczenie przestrzeni koryta potoku przyczyniając się do ograniczenia areałów siedlisk nadrzecznych czy ich fragmentacji. Zagrożeniem jest również rozprzestrzenianie się wzdłuż rzek i potoków gatunków synantropijnych czy inwazyjnych, które stanowią zagrożenie dla różnorodności gatunkowej, wpływają na przekształcenie składu florystycznego i wypierania gatunków charakterystycznych dla siedlisk nadrzecznych. Ograniczenie kształtowania się naturalnego kompleksu siedlisk towarzyszących potokom, pogorszenie specyficznej struktury i funkcji tych siedliska, ich fragmentacja, spowodowane jest również zabudową hydrotechniczną i umacnianiem brzegów potoków.

Gatunki roślin

Spośród gatunków roślin tylko dla mchu widłozęba zielonego *Dicranum viride*, którego znane stanowisko znajduje się na terenie rezerwatu Jedynie potencjalne zagrożenie związane jest z kolei z losowym zjawiskiem przyrodniczym, czyli teoretyczną możliwością zniszczenia stanowiska w wyniku osunięcia się skarpy do rzeki.

Potencjalne i istniejące zagrożenia dla tojadu morawskiego *Aconitum firmum* ssp. *moravicum* i tocji karpackiej *Tozzia carpatica* związane są głównie z pogorszeniem warunków wodnych siedlisk tych gatunków czy mechanicznym zniszczeniem populacji, które mogą być spowodowane, m. in. przez gospodarkę leśną, nielegalny ruch pojazdów mechanicznych czy ingerencję w swobodny bieg potoków, np. poprzez zabudowę hydrotechniczną czy umacnianie ich brzegów. W mniejszym stopniu zagrożeniem jest obecność ekspansywnych gatunków roślin zielnych. Potencjalne zagrożenie stanowi również możliwość zalesiania terenów otwartych, która może przyczynić się do utraty stanowisk lub pogorszenia warunków siedliskowych, np. poprzez wzrost zacienienia czy spadek wilgotności podłoża.

W Beskidzie Żywieckim dzwonek piłkowany *Campanula serrata* rośnie w niższych położeniach w płatach roślinności nieleśnej, których trwanie zależne jest od gospodarczego użytkowania. Dlatego też większość zagrożeń istniejących i potencjalnych związana jest ze spowodowanym, przez zaniechanie ich użytkowania, uruchomieniem procesów sukcesji wtórnej, następuje m.in. zarastanie stanowisk przez drzewa i krzewy, rozwój ekspansywnych gatunków roślin zielnych, wzrost bujności runi, wzrost grubości wojłoku czy ograniczenie miejsca do kiełkowania. Z kolei na pogorszenie stanu zachowania gatunku w obszarze Natura 2000 może mieć wpływ potencjalna możliwość zbyt intensywnego oddziaływania wypasu, prowadzonego w porze kwitnienia lub owocowania gatunku. Potencjalnym zagrożeniem dla dzwonka piłkowanego jest również możliwość utraty stanowisk, np. w wyniku zalesiania terenów otwartych.

Gatunki zwierząt

W Beskidzie Żywieckim nocek duży *Myotis myotis* występuje prawdopodobnie na całym obszarze Natura 2000. Zagrożenia dla tego gatunku związane są z penetracją zimowisk i budzeniem osobników, co może spowodować zbyt szybkie wyczerpanie zapasów tłuszczu zgromadzonego na zimę i śmierć zwierząt. Inne zidentyfikowane zagrożenia obejmują, m.in. likwidację kryjówek nietoperzy w wyniku usuwania dziuplastych drzew, redukcję bazy pokarmowej w wyniku chemicznego zwalczania owadów w lasach czy ograniczenie sukcesu rozrodczego poprzez remonty strychów budynków służących jako kolonie rozrodcze dla nocków dużych. Dodatkowo nietoperze w dalszym ciągu obciążone są negatywnym nastawieniem ze strony społeczeństwa.

Kompleksy leśne Beskidu Żywieckiego stanowią bardzo ważne siedlisko fauny typowej dla puszczy karpackiej reprezentowanej też przez duże drapieżniki: wilka *Canis lupus*, niedźwiedzia brunatnego *Ursus arctos* i rysia *Lynx lynx*. Zagrożenie dla dużych drapieżników stanowią głównie czynniki związane z działalnością człowieka, wśród nich wymienić można: rozwój terenów zabudowanych i infrastruktury komunikacyjnej oraz infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej, dużą presję turystyczną, penetrację terenów poza szlakami turystycznymi, narciarstwo poza trasami, całoroczny nielegalny ruch pojazdów mechanicznych oraz gospodarkę leśną i łowiecką. Oprócz pogorszenia warunków siedliskowych i fragmentacji kompleksów leśnych dochodzi stres związany ze stałym zakłócaniem spokoju, co jest szczególnie niekorzystne w okresie rozrodczym i spoczynku zimowego. Zagrożenie stanowią również odpady, np. po pracach leśnych (pojemniki po olejach, smarach, paliwie), które mogą spowodować zatrucie się zwierząt, a zjedzenie

plastikowych worków z porzuconą żywnością może prowadzić nawet do śmierci zwierzęcia. Gospodarka łowiecka może spowodować ograniczenie bazy pokarmowej przez nadmierny odstrzał zwierząt łownych, a wystawianie karmy w paśnikach czy różnej jakości zanęty na ńciskach może powodować problemy zdrowotne, a w przypadku niedźwiedzia brunatnego prowadzić do przyzwyczajania się zwierząt do pokarmu antropogenicznego, a nawet wpływać na zaburzenia snu zimowego i wychodzenie z gawr na żerowanie w środku zimy. Z kolei usuwanie martwych i umierających drzew z dużymi wypróchnieniami obniża liczbę dostępnych miejsc gawrowania oraz w przypadku rysia może obniżać liczbę dostępnych schronień, w tym dla kociąt oraz kryjówek niezbędnych podczas zdobywania pokarmu. Z penetracją kompleksów leśnych przez zwierzęta domowe, związana jest możliwość rozprzestrzeniania się chorób i pasożytów. Negatywne nastawienie lokalnej społeczności do potrzeby ochrony dużych drapieżników wynika ze stałego występowania sytuacji konfliktowych związanych z powstawaniem szkód w inwentarzu.

Pilsko jest najbardziej na północny zachód wysuniętym obszarem występowania darniówki tatrzańskiej *Microtus tatricus*. Jednak ze względu na niewielki zajmowany obszar i niską liczebność populacja wydaje się być tu znacznie zagrożona, w szczególności podatna na wymieranie. Podstawowym siedliskiem darniówki tatrzańskiej są wyższe partie górskich borów świerkowych na podłożu z rumoszem skalnym i rozwiniętym podszytem, a także miejsca mozaikowate z płatami kosówki i zaroślami oraz rejonu wilgotne. Unika zwartych połączy kosówki. Podstawowe istniejące i potencjalne zagrożenia dla darniówki tatrzańskiej związane są z możliwością pogorszenia warunków siedliskowych, np. poprzez fragmentację siedliska, niszczenie ochronnej pokrywy roślinnej czy uruchomienie procesów erozyjnych spowodowane, m.in. gospodarką leśną, rozwojem infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej, intensywnym ruchem turystycznym czy nielegalnym ruchem pojazdów zmotoryzowanych. Powstawanie pozbawionych pokrywy roślinnej fragmentów siedliska darniówki tatrzańskiej przyczynia się do możliwości łatwiejszego jej upolowania przez drapieżniki. Z kolei obserwowane zaśmiecenie rejonu Pilska, w tym obecność śmieci typu puszki i butelki, które stanowią śmiertelną pułapkę dla drobnych ssaków, może wpływać bezpośrednio na pogorszenie stanu zachowania populacji darniówki tatrzańskiej na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006.

Ze względu na niewystarczający stopień rozpoznania i brak aktualnej wiedzy nie zostały określone wszystkie zagrożenia dla zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym, a reprezentowanych przez: wydrę *Lutra lutra*, kumaka górskiego *Bombina variegata*, traszkę grzebieniastą *Triturus cristatus*, traszkę karpacką *Triturus montandoni*, minoga strumieniowego *Lampetra planeri*, brzanę *Barbus meridionalis*, kozę *Cobitis taenia*, głowacza białopłetwego *Cottus gobio* i biegacza urozmaiconego *Carabus variolosus*. Jednak dla zwierząt związanych z niewielkimi zbiornikami wodnymi, oczkami wodnymi, np. kumak górski i traszka karpacka czy z miejscami podmokłymi, np. biegacz urozmaicony zagrożenie stanowi mechaniczne niszczenie ich siedliska, np. w trakcie prac z zakresu gospodarki leśnej czy w wyniku nielegalnego ruchu pojazdów zmotoryzowanych.

Wszystkim zagrożeniom zawartym w załączniku nr 3 „Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych

oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony” do Zarządzenia przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Cele działań ochronnych

Podstawowym celem działań ochronnych dla wszystkich siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin oraz zwierząt jest utrzymanie ich w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 przynajmniej w obecnym stanie zachowania, czyli powierzchnia i charakter siedlisk przyrodniczych, a także liczebność i siedliska gatunków roślin oraz zwierząt nie powinny ulec pogorszeniu. Kolejnymi celami działań ochronnych są poprawa stanu ochrony przedmiotów ochrony i uzupełnienie stanu wiedzy.

Dla siedliska przyrodniczego pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, dla którego zachodzi podejrzenie, że nie występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 wskazano w pierwszej kolejności na potrzebę weryfikacji jego występowania w obszarze. Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków była przedmiotem PMŚ w 2010 roku. Jednak w Beskidzie Żywieckim zbadane zostały tylko odcinki rzek poza granicami obszaru Natura 2000, gdyż w jego granicach, w górnych częściach rzek i potoków nie stwierdzono występowania kamieńców. Podobnie dla traszki grzebieniastej, minoga strumieniowego, brzanki, kozy i głowacza białopłetwego wskazano w pierwszej kolejności na potrzebę weryfikacji ich występowania w obszarze.

Dodatkowo dla wielkopowierzchniowych siedlisk leśnych (kwaśne i żyzne buczyny, górskie bory świerkowe) celem działań jest zachowanie niezmnieszonego udziału drzewostanów ponad 100-letnich w skali całego nadleśnictwa, tj. Nadleśnictwa Jeleśnia, Nadleśnictwa Ujsoły i Nadleśnictwa Węgierska Górka. Z kolei ze względu na rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych wzdłuż rzek i potoków dla siedlisk nadrzecznych (łęgi i ziołorośla) określono dodatkowy cel działań ochronnych polegający na rozpoznaniu występowania i możliwości rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych. Duże drapieżniki, a w szczególności wilk oraz nietoperze w dalszym ciągu są zwierzętami obciążonymi ciężarem negatywnego nastawienia ze strony społeczeństwa, dlatego też elementem ich ochrony powinna być również budowa świadomości społecznej i wzrost społecznej akceptacji dla potrzeby ochrony tych gatunków zwierząt.

Działania ochronne

Kopuła szczytowa Pilska

Działania ochronne dla siedlisk przyrodniczych związanych ze szczytowymi partiami Pilska polegają na uporządkowaniu ruchu turystycznego wraz z zabezpieczeniem antyerozyjnym szlaków turystycznych i ich odbudową. Dodatkowo ze względu na ogólne dane lokalizacyjne, mozaikę rozmieszczenia zbiorowisk roślinnych, obecność układów przejściowych oraz objęcie PMŚ tylko zarośli kosodrzewiny, w ramach uzupełnienia stanu wiedzy zaplanowano kompleksową inwentaryzację kopuły szczytowej Pilska wraz z opracowaniem mapy

roślinności rzeczywistej oraz określeniem możliwych tendencji zmiany rozmieszczenia, zajmowanej powierzchni, przemiany w układy przejściowe pomiędzy poszczególnymi zbiorowiskami roślinnymi. Umożliwi to monitorowanie dynamiki roślinności kopuły szczytowej Pilska, a w szczególności ocenę jednego z parametrów stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, jakim jest powierzchnia siedliska, która z przyczyn naturalnych może być zmienna w kolejnych powtórzeniach monitoringu przyrodniczego.

Nieleśne siedliska przyrodnicze

Z uwagi na zależność roślinności murawowej i łąkowej od gospodarczego użytkowania, dla siedlisk przyrodniczych: górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie), górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion* i *Arrhenatherion*) oraz ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*) zaproponowano działania związane z kośnym, kośno-pastwiskowym lub dodatkowo w przypadku muraw bliźniczkowych pastwiskowym sposobem użytkowania. Jednocześnie ze względu na potencjalne możliwości występowania tych siedlisk na powierzchni ponad 6 tysięcy hektarów koniecznym zadaniem jest, wraz z uzupełnieniem stanu wiedzy, wytypowanie reprezentatywnej puli płątów, których ochrona zapewni utrzymanie lub doprowadzenie do właściwego stanu ochrony wyżej wymienionych siedlisk przyrodniczych i zapewni ich trwanie w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006. Działania ochronne proponowane w stosunku siedlisk stanowiących użytki zielone podzielone są na zadania obligatoryjne i fakultatywne. Podział ten bezpośrednio wynika z zasad funkcjonowania mechanizmów wsparcia dla rolnictwa wdrażanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wykonanie zapisanych w PZO działań obligatoryjnych jest równoznaczne ze spełnieniem warunków uprawniających do dopłat bezpośrednich (obszarowych) do użytków rolnych. Natomiast działania fakultatywne (dobrowolne) określają zakres zabiegów, które będą realizowane poprzez udział rolników w programach rolnośrodowiskowych. W sytuacji jeżeli właściciel gruntu rolnego stanowiącego jednocześnie cenny płat chronionego siedliska przyrodniczego, nie będzie zainteresowany uzyskaniem dotacji ani z pakietów rolnośrodowiskowych, ani z dopłat obszarowych, wówczas, w uzasadnionych przypadkach, realizacja działań ochronnych będzie podejmowana przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach. Stąd jako wykonawca ww. zadania obok właścicieli gruntów wskazana jest także tutaj Dyrekcja. Zadania ochronne, zarówno obligatoryjne jak i fakultatywne polegają przede wszystkim na użytkowaniu kośnym, pastwiskowym lub kośno - pastwiskowym siedlisk murawowych i łąkowych, co jest praktycznie tożsame z dotychczasowym sposobem użytkowania tych gruntów. W sytuacji gdy, ze względu na ochronę gatunków roślin i zwierząt, konieczna byłaby zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania rolniczego i jednocześnie nie miałyby zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości (właśnie programy rolnośrodowiskowe), zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, która określa wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń (np. ograniczenia w zakresie użytkowania

rębnego, lub konieczność weryfikacji dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów rolnych).

Płatom roślinności torfowiskowej, które obecnie wymagają poprawy ich specyficznej struktury i funkcji dedykowane zostały działania ochronne polegające na koszeniu oraz usuwaniu drzew i krzewów. Jednocześnie ze względu na wrażliwość tego typu siedlisk na mechaniczne uszkodzenia, zaplanowano działania ochronne, których celem jest zabezpieczenie płatów roślinności torfowiskowej przed tym zagrożeniem. Działania te dotyczą gospodarki leśnej, np. wyłączenie płatów z możliwości składowania ściętych gałęzi, prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna, wyznaczania szlaków zrywkowych, czy nietrwałe ich oznakowanie wraz z pasem drzew rosnących w ich bezpośrednim sąsiedztwie, na czas prowadzenia prac leśnych w ich otoczeniu oraz gospodarki pasterskiej, np. odstąpienie od pojenia zwierząt i lokowania poidel w płatach młak. Określone zostały też działania związane z uporządkowaniem ruchu turystycznego np. poprzez zamknięcie w okresie wegetacyjnym (gdy brak jest pokrywy śniegowej) zimowej trasy przez Hałę Cebulową i skierowanie ruchu turystycznego na przylegający szlak turystyczny. Zlecona zostanie ekspertyza, która wskaże możliwe i efektywne formy uporządkowania ruchu turystycznego. Przeprowadzona zostanie inwentaryzacja nielegalnych ujęć wody w celu ich likwidacji. Płaty roślinności ziołoroślowej wykształcające się w miejscach wypływów wód oraz nad potokami i rzekami zachowane będą przed możliwością mechanicznego zniszczenia, np. w trakcie prowadzenia prac z zakresu gospodarki leśnej obejmującej, m.in. ścinę drzew i zrywkę drewna, wytyczanie szlaków zrywkowych, budowę nowych i modernizację istniejących dróg leśnych. Dla siedlisk przyrodniczych związanych ze środowiskiem wodnym kontynuowane będą prace związane z dalszym rozpoznaniem ich rozmieszczenia w obszarze Natura 2000, zajmowanej powierzchni, stanu ochrony, zagrożeń i potrzeb przeprowadzenia działań ochronnych oraz występowania i rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych wzdłuż rzek i potoków. Aktualnie opracowywana jest na zlecenie RDOŚ w Katowicach ekspertyza przyrodnicza, pt. „Rozpoznanie obszarów występowania, identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i zakresu monitoringu przedmiotów ochrony związanych ze środowiskiem wodnym na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006”, która obejmuje również płaty roślinności nieleśnej.

Jaskinie

W ramach działań ochronnych siedliska przyrodniczego jaskinie nieudostępnione do zwiedzania zaplanowana została strefa ochronna w promieniu 100 m od obiektów. W strefie tej nie będą wytyczane nowe drogi leśne i szlaki zrywkowe oraz prowadzone prace leśne z użyciem wielofunkcyjnych maszyn leśnych, specjalistycznych ciągników do zrywki drewna i ciągników rolniczych.

Leśne siedliska przyrodnicze

Ze względu na wpływ gospodarki leśnej na stan zachowania leśnych siedlisk przyrodniczych dla siedlisk zajmujących największe powierzchnie w obszarze Natura 2000: kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-*

Fagenion) i górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie) zaproponowano wprowadzenie modyfikacji metod gospodarowania, które obejmują, m.in. formowanie kęp o powierzchniach co najmniej 6 arów oraz pozostawianie drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu. Długoterminowym dążeniem jest osiągnięcie łącznych zasobów martwego drewna, nie mniejszych niż 10% zapasu określonego w planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego. Dla pozostałych siedlisk leśnych, a w szczególności: górskich jaworzyn ziołoroślowych (*Aceri-Fagetum*) oraz jaworzyn i lasów klonowo-lipowych na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*) najlepszym sposobem ochrony jest wyłączenie ich z gospodarczego użytkowania, z tym że dla siedlisk: bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) oraz łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) w trakcie opracowania jest zlecona przez RDOŚ w Katowicach ekspertyza przyrodnicza, pt. „Rozpoznanie obszarów występowania, identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i zakresu monitoringu przedmiotów ochrony związanych ze środowiskiem wodnym na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006”. Dla wszystkich leśnych siedlisk przyrodniczych, w różnym zakresie, zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy.

Gatunki roślin

Rosnący na terenie rezerwatu przyrody widłoząb zielony nie wymaga wprowadzenia specjalnych działań ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony tego gatunku.

W ramach działań ochronnych dla tojadu morawskiego i tocji karpackiej najważniejsze jest zapewnienie odpowiednich warunków wodnych oraz zabezpieczenie przed możliwością mechanicznego zniszczenia, dlatego też zaplanowane działania ochronne mają na celu przede wszystkim zachowanie stanowisk tych gatunków. Z kolei w przypadku dzwonka piłkowanego proponowane działania ochronne mają na celu głównie przeciwdziałanie sukcesji i poprawę warunków siedliskowych gatunku. Jednak z uwagi na niewystarczającą wiedzę na temat biologii rozmnażania dzwonka piłkowanego, zbadania wymaga, m.in. rodzaj banku nasion w glebie, biologia kiełkowania i dynamika liczebności populacji, wszelkie zabiegi powinny być prowadzone pod stałym monitoringiem ich wpływu na stan ochrony tego gatunku. Uzyskane wyniki monitoringu powinny być systematycznie analizowane i w razie konieczności wykorzystane do wprowadzenia modyfikacji do realizowanych działań. Obecnie część stanowisk dzwonka piłkowanego znajduje się pod wpływem dwóch oddziaływań koszenia i wypasu. Dla gatunków roślin zaplanowano również kontynuację prac związanych z dalszym rozpoznaniem rozmieszczenia gatunków w obszarze, stanu ochrony, zagrożeń i potrzeb przeprowadzenia działań ochronnych.

Gatunki zwierząt

Dla nocka dużego zaplanowane działania ochronne mają zapewnić właściwe warunki siedliskowe, a w szczególności zachowanie zimowisk, które są jednocześnie siedliskiem przyrodniczym jaskinie nieudostępnione do zwiedzania, stąd też określono tożsame działania ochronne związane z wyznaczeniem strefy ochronnej w promieniu 100 m od tych obiektów. Koniecznym działaniem jest uzupełnienie stanu wiedzy, w szczególności w zakresie rozpoznania stanu ochrony gatunku w obszarze obejmującego identyfikację kolonii rozrodczych, schronień letnich i zimowych oraz żerowisk. Ważna jest również edukacja przyrodnicza społeczeństwa.

W przypadku dużych drapieżników planowane działania ochronne mają nie tylko utrzymać wilka, niedźwiedzia brunatnego i rysia w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006, ale również poprawić stan ich ochrony. Działania ochronne będą realizowane poprzez uzupełnienie stanu wiedzy oraz szereg działań, m. in. związanych z modyfikacją gospodarki leśnej i łowieckiej. Jednym z działań ochronnych jest pilotażowe w Beskidach zadanie polegające na zachowaniu, w rejonie Romanki, ważnej ostoi drapieżników poprzez stworzenie utrudnień i naturalnych barier ograniczających ruch konny oraz pojazdów silnikowych i rowerowych. Realizacja tego zadania w powiązaniu z monitoringiem jej efektów umożliwi ocenę skuteczności tego typu działań w ochronie ważnych siedlisk gatunków zwierząt. Znane miejsca rozrodu wilków i gawrowania niedźwiedzia brunatnego objęte zostaną ochroną poprzez wyznaczenie stref ochrony okresowej miejsc rozrodu wilków i gawrowania niedźwiedzia. Niezbędne są też działania zmierzające do minimalizacji konfliktów i wyposażenie hodowców zwierząt oraz pszczelarzy w sprzęt umożliwiający zabezpieczenie zwierząt lub uli przed atakami drapieżników oraz sprzęt do odstraszenia drapieżników. Zasadność i skala zastosowania tych działań będzie szacowana na podstawie przeprowadzanych działań edukacyjnych co pozwoli na oszacowanie skali zapotrzebowania na konkretne rozwiązania.

W ramach poprawy stanu ochrony dużych drapieżników w obszarze Natura 2000, zaplanowane zostały też działania z zakresu edukacji przyrodniczej. Skierowane są one zarówno do całego społeczeństwa, jak i wskazane zostały specjalistyczne szkolenia przeznaczone dla myśliwych oraz pracowników Lasów Państwowych, właścicieli lasów prywatnych, a także właścicieli i pracowników Zakładów Usług Leśnych.

Obecnie nie można jednoznacznie stwierdzić, czy populacja darniówki tatrzańskiej jest stabilna w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006. Jednak perspektywy utrzymania się gatunku na Pilsku wydają się być pozytywne pod warunkiem zachowania właściwego siedliska, a w szczególności utrzymania starych drzewostanów ze zróżnicowanym podszytem. Działania ochronne oprócz uzupełnienia stanu wiedzy mają na celu zachowanie odpowiednich warunków siedliskowych (np. wyłączenie z użytkowania rębego górnoreglowych borów świerkowych) oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania związanego z powstawaniem szerokich pasów pozbawionych pokrywy roślinnej w wyniku poszerzania szlaków turystycznych. To ostatnie działanie zostanie zrealizowane poprzez opracowanie i wdrożenie projektu polegającego na uporządkowaniu ruchu turystycznego wraz z zabezpieczeniem antyerozyjnym szlaków turystycznych i ich odbudową.

Z kolei dla wszystkich gatunków zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym wskazano na potrzebę uzupełnienia stanu wiedzy na ich temat. Dlatego też działania ochronne związane są z uzupełnieniem stanu wiedzy na temat ich występowania, stanu zachowania w obszarze

Natura 2000 oraz zagrożeń i potrzeb ochronnych. Szczegółowe działania ochronne zostaną ustalone po uzupełnieniu stanu wiedzy we wspomnianym zakresie, czyli po otrzymaniu wyników badań realizowanej na zlecenie RDOŚ w Katowicach ekspertyzy przyrodniczej.

Monitoring

Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony zaplanowano zgodnie z założeniami Państwowego Monitoringu Środowiska. W przypadku przedmiotów ochrony, dla których nie zostały opracowane w ramach PMŚ wskaźniki do oceny stanu ich zachowania, zaproponowano je w oparciu o wiedzę ekspercką lub w przypadku siedlisk przyrodniczych: kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) na podstawie dostępnych danych literaturowych (Pawlaczyk P. (red.). 2012. Natura 2000 i inne wymagania europejskiej ochrony przyrody – Niezbędnik leśnika. Wydawnictwo Klubu Przyrodników. Świebodzin ss. 223).

W wyniku przeprowadzonej analizy dostępnych dokumentów planistycznych, tj. istniejących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zaproponowano, zmianę Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jeleśnia (Uchwała Nr XXVII/241/05 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 19 lipca 2005) tj. : dodanie wymogu utrzymania istniejącej powierzchni terenów leśnych w odniesieniu do jednostki: 206-B.1Rn - *Tereny rolne i leśne z dopuszczeniem urządzeń i tras turystyki narciarskiej w rejonie Korbielów Kamienna – Pilsko (istniejące oraz projektowane wyciągi i trasy narciarskie wraz z infrastrukturą towarzyszącą)* w punkcie dotyczącym zasad zagospodarowania terenu.

Jednak w związku z uwagami zgłoszonymi w ramach konsultacji społecznych dotyczącymi ww. zapisu mając na względzie uwarunkowania wynikające z obowiązujących przepisów prawa w tym:

- ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którą funkcje terenu oraz dopuszczalne zasady jego zagospodarowania określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalany przez radę gminy,
- art. 7 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych , zgodnie z którym przeznaczenie gruntu leśnego na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem uzyskania stosownej zgody Ministra Środowiska w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz marszałka województwa w odniesieniu do gruntów innych własności,
- art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991r o lasach,

oraz fakt, że:

- Gmina Jeleśnia ma obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania, ustanowiony w 2005 r., z zapisów którego nie wynika dopuszczenie zmian w powierzchni gruntów leśnych,

- w uzgodnionej przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo z 12 czerwca 2013r. nr WOOS-BB.610.8.2013.AB.3) wersji projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jeleśnia dopuszczono przeznaczenie przedmiotowego terenu na cele związane z lokalizacją tras, kolei i wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą (zbiorniki przepompownie wód do sztucznego naśnieżania, parkingi, punkty gastronomiczne i usługowe), wprowadzając jednocześnie w oparciu o ustalenia wynikające z Prognozy, obowiązek podejmowania działań minimalizujących oraz kompensujących, mających na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których zachowania wyznaczono ww. obszary Natura 2000,
- analiza możliwości i zasadności, w tym w odniesieniu do obszarów Natura 2000, ewentualnego dopuszczania zmiany przeznaczenia lasów na inne cele, w świetle obowiązujących przepisów prawa może być rozważona w oparciu o konkretne rozwiązania planistyczne, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w toku procedury ustanawiania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu.

w wyniku ponownej analizy oprotestowanego zapisu, mając na względzie procedury przewidziane przepisami prawa, w toku których zagwarantowany jest obowiązek analizowania wpływu rozwiązań planistycznych, przedsięwzięć i działań na spójność obszaru i całej Natura 2000 oraz poszukiwania rozwiązań ograniczających ewentualne negatywne oddziaływania, odstąpiono od wprowadzania rzeczzonego zapisu do przedmiotowego zarządzenia.

Z kolei w przypadku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin Rajcza i Ujsoły proponuje się wprowadzenie wymogu prowadzenia zalesień z wyłączeniem stanowisk dzwonka piłkowanego i tocji karpackiej. W przypadku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych gminy Rajcza, w tym sołectw: Rajcza, Rycerka Dolna, Rycerka Górna, Sól, Sól-Kiczora i Zwardoń; (Uchwała Nr XXI/198/2004 Rady Gminy Rajcza z dnia 3 września 2004r.) dotyczy to jednostki ZL2 - przeznaczenie podstawowe - tereny projektowanych zalesień oraz przeznaczenie uzupełniające - łąki, polany śródleśne, zadrzewienia, drogi leśne, elementy tras turystycznych, w obrębie której znajdują się stanowiska dzwonka piłkowanego. Z kolei w przypadku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ujsoły (Uchwała Nr XIV/81/2004 Rady Gminy w Ujsołach z dnia 28 kwietnia 2004r.) dotyczy to stanowisk tocji karpackiej znajdujących się w granicach jednostki S 86 RL - tereny proponowane do zalesienia (funkcja wiodąca - uprawy polowe, łąki i pastwiska, przeznaczone do zalesień; tereny przeznaczone do zalesienia w pierwszej kolejności) oraz dzwonka piłkowanego znajdujących się w granicach jednostki Z105RL - funkcja wiodąca - uprawy polowe, łąki i pastwiska, przeznaczone do zalesień.

W wyniku prac nad planem zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru stwierdzono, że nie jest konieczne sporządzenie Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006.

Przebieg granic obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 przedstawiono na załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o 15337 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie PUWG 1992 (zał. 1 i 2 do Zarządzenia).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006

Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt prawny

Akt prawny oddziałuje na właścicieli i zarządców gruntów oraz mieszkańców miasta Żywiec i gmin: Jeleśnia, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Świnna, Ujszoły i Węgierska Górką, a także na Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe: Nadleśnictwo Jeleśnia, Nadleśnictwo Ujszoły i Nadleśnictwo Węgierska Górką.

Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i jednostek samorządu terytorialnego

Koszty realizacji części zadań przewidzianych w Planie, będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach.

Konsultacje

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewniła możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń planu zadań ochronnych – do prac nad planem zostali zaproszeni przedstawiciele m.in. Urzędu Marszałkowskiego, urzędów gmin, starostwa, Lasów Państwowych, Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, Polskiego Związku Wędkarskiego, Polskiego Związku Łowieckiego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, Śląskiej Izby Rolniczej, Ministerstvo Životného Prostredia Slovenskej Republiky, Správa CHKO Horná Orava, a także przedstawiciele ośrodków naukowych i organizacji pozarządowych. Przygotowując projekt zarządzenia wzięto pod uwagę wnioski i uwagi zgłoszone przez ww. zainteresowanych.

Mając na względzie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentu na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Fakt przystąpienia do sporządzenia planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006 podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, a także poinformowanie wszystkich zidentyfikowanych zainteresowanych.

Informację o sporządzeniu projektu przedmiotowego zarządzenia podano do publicznej wiadomości, poprzez obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 6 listopada 2013r. W obwieszczeniu poinformowano o możliwości i sposobie zgłaszania uwag podając, że winny być one wnoszone do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie 21 dni.

Obwieszczenie to zamieszczono w prasie, na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, a także przekazano do właściwych miejscowo urzędów gmin w Jeleśni, Milówce, Radziechowach-Wieprzu, Rajczy, Świnnej, Ujszołach i Węgierskiej Górcie oraz miasta Żywiec.

W trakcie konsultacji społecznych do projektu przedmiotowego dokumentu wpłynęły uwagi: Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, Polskiego Związku Łowieckiego, Koła Łowieckiego Jeleń w Sopotni Wielkiej, Przedstawicieli lokalnych: samorządów, stowarzyszeń oraz samych mieszkańców, i podmiotów prowadzących działalność w granicach przedmiotowego obszaru Natura 2000. Odpowiedzi na uwagi udzielono pisemnie oraz poprzez podanie do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty we właściwej gminie.

Szczegółowe zastawienie zgłoszonych uwag oraz sposób ich rozpatrzenia zawiera tabela stanowiąca załącznik do Oceny Skutków Regulacji Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006

W związku z art. 59 ust. 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o województwie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) przedmiotowy plan zadań ochronnych, jako akt prawa miejscowego został uzgodniony przez Wojewodę Śląskiego pismem z 28 marca 2014r. Nr IFIII.710.58.2014

Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Ustanowienie planu zadań ochronnych może mieć wpływ na rynek pracy m.in. poprzez generowanie zapotrzebowania na usługi w zakresie realizacji zadań ochrony czynnej, możliwość wdrożenia ekonomicznych mechanizmów wsparcia rolnictwa.

Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przedmiotowy dokument stanowi wskazówkę do racjonalnego planowania kolejnych przedsięwzięć, ułatwiającą prawidłowe przygotowanie koniecznej dokumentacji, a tym samym usprawniającą przeprowadzenie procedur poprzedzających realizację inwestycji i uniknięcie sytuacji określanych jako „pułapki inwestycyjne”.

Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Ustanowienie planu zadań ochronnych może mieć wpływ na sytuację i rozwój regionalny poprzez umożliwienie wdrożenia ekonomicznych mechanizmów wsparcia rolnictwa i uatrakcyjnienie terenu w związku z realizacją zadań związanych z uporządkowaniem ruchu turystycznego.

Załącznik do Oceny Skutków Regulacji zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 - Sposób rozpatrzenia uwag

l.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
1	Doprecyzowanie zapisu działania w odniesieniu do kwaśnych buczyn, żyznych buczyn oraz górskich borów świerkowych, mającego na celu pozostawianie do naturalnego rozkładu wyłączonych z użytkowania kęp drzewostanu w zakresie objaśnienia powierzchni manipulacyjnej.	– RDLP Katowice	<p>Uwaga została uwzględniona/ostatecznie zapis przyjął formę: <i>„Trwale i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego. Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych. W cięciach uprzętających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. Preferowanie istniejących przestojów bukowych, jodłowych i jaworowych.</i></p> <p><i>* - zgodnie z Instrukcją Urządzenia Lasu”</i></p>
2	Doprecyzowanie zapisu działania w odniesieniu do kwaśnych buczyn, żyznych buczyn oraz górskich borów świerkowych, mającego na celu zapewnienie pozostawiania drzew biocenotycznych w drzewostanach, poprzez usunięcie słowa „wszystkich” (użytego w odniesieniu do drzew biocenotycznych), z uwagi na fakt, że nie istnieje precyzyjna definicja drzewa biocenotycznego, a Instrukcja Ochrony Lasu wymienia jedynie przykładowe kategorie drzew biocenotycznych, co nie stanowi jednak katalogu zamkniętego.	– RDLP Katowice	<p>Uwaga nie została uwzględniona ze względu na ochronę wskazanych siedlisk przyrodniczych. Jakkolwiek Instrukcja Ochrony Lasu nie zawiera zamkniętego katalogu drzew biocenotycznych, to należy przyjąć, że określenie „wszystkich” w swoim zakresie minimum odnosi się do przykładów wymienionych w ww. Instrukcji. Wykreślenie słowa „wszystkich” mogłoby wiązać się ze zbyt szeroką dowolnością interpretacji tego zapisu i w konsekwencji minimalizacją efektów tego działania ochronnego</p>

3	Zmiany wysokości dla odstąpienia od dokarmiania zwierzyny łownej z 850 m n.p.m. do 900 m n.p.m. (w odniesieniu do działania ochronnego zaplanowanego dla niedźwiedzia brunatnego).	<ul style="list-style-type: none"> - Polski Związek Łowiecki - Koło Łowieckie Jeleń w Sopotni Wielkiej 	Uwaga nie została uwzględniona/ obecnie stwierdzone w Beskidzie Żywieckim gawry niedźwiedzia brunatnego znajdowały się w strefie od powyżej 900 m n.p.m. Przyjęcie postulatu wiązałaby się z możliwością dokarmiania zwierzyny łownej nawet w obszarach bezpośrednio sąsiadujących z gawrami. Proponowana wysokość 850 m n.p.m. zapewnia minimum odległości, która wynosi jedynie 50m.
4	Doprecyzowanie i rozszerzenie zadania związanego z odstąpieniem od nęcenia zwierzyny poprzez wskazanie odstąpienia od wykładania przetworzonych produktów spożywczych na całym obszarze Natura 2000 (w odniesieniu do działania ochronnego przewidzianego dla wilka i niedźwiedzia brunatnego).	<ul style="list-style-type: none"> - Polski Związek Łowiecki 	Uwaga została uwzględniona/zapis rozszerzono.
5	Dopuszczenia polowań zbiorowych do wysokości powyżej 1100 m n.p.m	<ul style="list-style-type: none"> - Koło Łowieckie Jeleń w Sopotni Wielkiej 	Zapis dotyczący polowań zbiorowych został zmieniony w następujący sposób: „Wystąpienie z wnioskiem do kół łowieckich o wyłączenie terenów leśnych położonych powyżej 1100m n.p.m. z przeprowadzania polowań zbiorowych”, co da możliwość wypowiedzenia się poszczególnych kół łowieckich w tym zakresie.
6	Ograniczenie możliwości rozwoju turystyki poprzez wprowadzenie zapisu wskazującego na wymóg utrzymania powierzchni terenów leśnych w rejonie Korbielów, kamienna – Pilsko.	<ul style="list-style-type: none"> - Wójt Gminy Jeleśnia, - CTE Sp. zo.o. Pilsko Jontek Korbielów, - Spółka dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowo -Leśnej „Hala Miziowa w Korbielowie”, - Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Turystyki, Sportu i Rekreacji Korbielów-Pilsko, - Beskidzkie Stowarzyszenie Produkcji Ekologicznej i Turystyki BEST PROEKO, - Sołtys Wsi Korbielów, - Marek Czul 	Uwaga została uwzględniona/wprowadzenie zapisu dotyczącego utrzymania istniejących terenów leśnych miało na celu zapewnienie spójności obszaru Natura 2000 poprzez zagwarantowanie uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zasady utrzymania obecnego stosunku powierzchni gruntów leśnych do terenów otwartych, w kontekście planowanego rozwoju infrastruktury narciarskiej. W wyniku ponownej analizy oprotestowanego zapisu, mając na względzie procedury przewidziane przepisami prawa (w tym wynikające z ustaw: o ochronie przyrody, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz ustawy ocenowej), w toku których zagwarantowany jest obowiązek analizowania

		<ul style="list-style-type: none"> - Alfa Golf Sp. z o.o. - Tadeusz Makuch - Ewa Krzesak - Monika Krzesak - Agata Krzesak Madejska - Kazimierz Łysień - Józef Pastor - Józefa Widz - Maria Majewska - Józef Basik - Janeczka Barbara - Andrzej Czul - Jan Majewski - Wiesław i Tadeusz Chowaniak - Kazimierz Chowaniak - Grzegorz Chowaniak - Anna i Rafał Pastor - Józef Czul - Władysław i Anna Krzesak - Tadeusz Makuch - Kazimierz Niewdana 	<p>wplywu rozwiązań planistycznych, przedsięwzięć i działań na spójność obszaru i całej sieci Natura 2000 oraz poszukiwania rozwiązań ograniczających ewentualne negatywne oddziaływania – zapis budzący wątpliwości został usunięty.</p>
7	<p>Ograniczenie możliwości rozwoju turystyki poprzez wprowadzenie zalecenia wyłączenia z użytkowania rębnych drzewostanów regła górnego tj. powyżej 1100m n.p.m. w związku z zachowaniem takich gatunków jak dzięcioł trójpalczasty, głuszc, puszczyk uralski, sóweczka, włośchatka oraz wyznaczenia stref ochrony ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania głuszca, wilka i niedźwiedzia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Turystyki, Sportu i Rekreacji Korbielów-Pilsko, - CTE Sp. zo.o. Pilsko Jontek Korbielów, - Spółka dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowo -Leśnej „Hala Miziowa w Korbielowie”, - Sołtys Wsi Korbielów, - Marek Czul radny Wsi Korbielów. 	<p>Celem wprowadzenia ww. zapisu było zachowanie siedlisk niezbędnych dla utrzymania w obszarze ww. gatunków co najmniej w nie pogorszonej formie ochrony. Dla bytowania ww. gatunków konieczne jest zapewnienie starszych drzewostanów z dużym udziałem martwych i obumierających drzew. Ww. zalecenie odnosi się do gruntów leśnych regła górnego. Zlokalizowanie na tej kategorii gruntów innych funkcji niż związanych z gospodarką leśną wymagałoby zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne, co z kolei może nastąpić wyłącznie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Miejscowy plan zagospodarowania</p>

			<p>przestrzennego, gminy Jeleśnia, obecnie obowiązujący dla rejonu Korbielów Pilsko (od 2005r.) takiej możliwości nie przewiduje. Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w czerwcu 2013r. uzgodnił projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania dla gminy Jeleśnia, określający obszary, na których funkcje związane z rozwojem turystyki mogą być lokalizowane, w tym rejon Korbielów Pilsko.</p> <p>W uzgodnionej wersji projekt Studium będzie podstawą do ustanowienia dla rejonu Korbielów - Pilsko nowego planu zagospodarowania uwzględniającego wskazane funkcje. Dalsze analizy co do ewentualnej potrzeby przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne mogą być prowadzone w ramach procedury uchwalania nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Natomiast ww. projekt Studium nie przewiduje dopuszczenia lokalizacji funkcji nieleśnych na terenie zwartych kompleksów leśnych, których utrzymanie w stanie wskazanym w projekcie pzo decyduje o zachowaniu przedmiotów ochrony.</p> <p>Mając jednak na względzie wątpliwości zgłoszone w toku konsultacji załączniki mapowe zostały ponownie sprawdzone, pod kątem prawidłowości naniesienia zasięgów chronionych siedlisk przyrodniczych.</p>
--	--	--	---

8	<p>Ograniczenie możliwości prowadzenia gospodarki pasterskiej, rozwoju turystyki oraz dostępu mieszkańców gminy Jeleśnia do wody w związku z zapisem sformułowanym w stosunku do górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak turzycowisk i mechowisk (kod 7230) dotyczącym uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w zakresie „inventaryzacji nielegalnych ujęć wody zlokalizowanych w płatach siedliska i wszczęcie działań w zakresie ich likwidacji”</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Turystyki, Sportu i Rekreacji Korbielów-Pilsko, – Wójt Gminy Jeleśnia, – CTE Sp. zo.o. Pilsko Jontek Korbielów, – Spółka dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowo-Leśnej „Hala Miziowa w Korbielowie”, – Beskidzkie Stowarzyszenie Produkcji Ekologicznej i Turystyki BEST PROEKO, – Władysław Gruszka Sołtys Sołectwa Sopotnia Mała, – Prezes Stowarzyszenia Natura Wspólne Dobro. 	<p>Przedmiotowe zadanie, a także polegające na „zachowaniu siedliska przed mechanicznym zniszczeniem w trakcie prowadzenia gospodarki pasterskiej oraz odstąpieniu od pojenia zwierząt i lokowania poidel w płatach siedliska”, zostało wprowadzone w celu zminimalizowania zagrożenia, zidentyfikowanego jako istniejące, w stosunku do górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak turzycowisk i mechowisk, polegającego na pogorszeniu się warunków wodnych, a także fizycznym zniszczeniu poprzez zadeptanie, w wyniku lokalizowania w obrębie jego płatów poidel dla zwierząt lub innych nielegalnych urządzeń poboru wody. Brak jest natomiast jakichkolwiek przesłanek wskazujących, że pojenie zwierząt może być organizowane wyłącznie w granicach płatów tego siedliska. Wszelkie działania planowane w stosunku do płatów siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze, odnoszą się konkretnych działek ewidencyjnych. Jeżeli w toku prac nad PZO wykazano, że dostępne dane nie dostarczają pełnej wiedzy na temat faktycznej lokalizacji i nie pozwalają na precyzyjne określenie zasięgu siedliska, a także rzeczywistego ich stanu, ustala się zadania zaliczone do kategorii „uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony”. Oznacza to, że konieczne jest przeprowadzenie dodatkowych badań w celu ustalenia, czy w granicach obszaru Natura 2000 występują płaty ww. typu torfowiska, inne niż dotychczas znane, a także w jakim są stanie zachowania. Stąd też jako obszar realizacji tego działania podano cały obszar Natura 2000. Według dokumentacji zgromadzonej na potrzeby PZO w granicach całego obszaru Natura 2000 znanych jest 26 płatów siedliska górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak turzycowisk i</p>
---	---	--	---

			<p>mechowisk, o łącznej powierzchni niecałych 5,0ha, zlokalizowanych zasadniczo w wyższych partiach gór. Jednocześnie wstępne analizy wskazują, że rzeczywista powierzchnia tego siedliska w obszarze, ustalona na podstawie szczegółowej inwentaryzacji najprawdopodobniej nie przekroczy 20,00ha.</p> <p>Działanie związane z inwentaryzacją nielegalnych ujęć wody, odnosi się do płatów ww. siedliska, co wynika zresztą wprost z brzmienia ww. zapisu. Przesłanką którą wzięto pod uwagę przy formułowaniu tego zadania jest przypadek ujęcia wody na hali Boraczej, zlokalizowanego na siedlisku, w sposób mogący powodować negatywne oddziaływania.</p> <p>Jednocześnie zapisy PZO dotyczą nielegalnych ujęć wody, a zatem ujęć wybudowanych lub zorganizowanych wbrew przepisom prawa tj. z naruszeniem ustawy z 18 lipca 2001r. Prawo wodne.</p>
9	<p>Ograniczenie możliwości rozwoju turystyki m.in. poprzez zamykanie tras narciarskich w kontekście działania ochronnego sformułowanego w stosunku do płatów torfowisk przejściowych i trzęsawisk (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>) (kod 7140) oraz górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak turzycowisk i mechowisk (kod 7230) - polegającego na zamknięciu zimowej trasy przez Halę Cebulową i skierowanie ruchu turystycznego na przylegający szlak turystyczny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Turystyki, Sportu i Rekreacji Korbielów-Pilsko, - CTE Sp. zo.o. Pilsko Jontek Korbielów, - Spółka dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowo-Leśnej „Hala Miziowa w Korbielowie”, - Beskidzkie Stowarzyszenie Produkcji Ekologicznej i Turystyki BEST PROEKO, - Prezes Stowarzyszenia Natura Wspólne Dobro, - Tadeusz Mocek Sołtys Wsi Korbielów, - Marek Czul Radny Wsi 	<p>Realizacja tego działania ochronnego ma na celu zminimalizowanie zagrożenia polegającego na zadeptywaniu płatów tych siedlisk, co jest m.in. związane z obserwowaną na tym terenie tendencją do zbaczania z wyznaczonych tras i przechodzenia przez płaty siedliska w celu skrócenia drogi między szlakami turystycznymi, do czego skłania istniejąca trasa zjazdowa (na której nie jest wyznaczony szlak pieszy). Intencją tutaj Dyrekcji było zatem uporządkowanie ruchu pieszego w okresie wegetacyjnym (gdy brak jest pokrywy śniegowej), a nie zamykanie trasy narciarskiej w zimie. Mając jednak na względzie zgłoszone zastrzeżenie, zapis dot. ww. działania ochronnego został doprecyzowany w następujący sposób: <i>„Uporządkowanie ruchu turystycznego poprzez wyłączenie z ruchu (w tym ruchu turystycznego oraz pojazdów mechanicznych) w sezonie letnim trasy zjazdowej prowadzącej przez Halę</i></p>

		<p>Korbielów,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alfa Golf Sp. z o.o. - Tadeusz Makuch - Ewa Krzesak - Monika Krzesak - Agata Krzesak Madejska - Kazimierz Łysień. 	<p><i>Cebulową i skierowanie ruchu na przylegający szlak turystyczny”.</i></p>
10	<p>Ograniczenie dostępności szlaków turystycznych, stwarzania utrudnień i barier ograniczających ruch konny, oraz pojazdów silnikowych i rowerowych w związku z zapisami sformułowanych w stosunku do wilka, niedźwiedzi i rysia oraz siedliska torfowiska przejściowe i trzęsawiska polegających na:</p> <p>a) stworzeniu utrudnień i naturalnych barier ograniczających ruch konny oraz ruch pojazdów silnikowych i rowerowych, przy czym obszar objęty tym działaniem określono w załączniku nr 13 do projektu zarządzenia, a z niego wynika, że oprotestowany zapis odnosi się do rezerwatu Romanka i jego bezpośredniego sąsiedztwa;</p> <p>b) wykonaniu trwałych przeszkód naturalnych ograniczających ruch pojazdów silnikowych na aktualnie nieużytkowanych drogach i szlakach zrywkowych, przy czym działanie to dotyczy całego obszaru Natura 2000, lecz ze wskazania podmiotów odpowiedzialnych za jego wykonanie (nadleśnictwa) można wnioskować, że realizowane będzie na terenie Lasów Państwowych;</p> <p>c) uporządkowaniu ruchu wraz z zabezpieczeniem siedliska przyrodniczego torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz działania z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy polegającego na</p> <p>d) identyfikacji i rozpoznaniu skutecznych metod ograniczania antroporesji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Turystyki, Sportu i Rekreacji Korbielów-Pilsko, - CTE Sp. zo.o. Pilsko Jontek Korbielów, - Spółka dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowo -Leśnej „Hala Miziowa w Korbielowie”, - Beskidzkie Stowarzyszenie Produkcji Ekologicznej i Turystyki BEST PROEKO, - Prezes Stowarzyszenia Natura Wspólne Dobro, - Tadeusz Mocek Sołtys Wsi Korbielów, - Marek Czul Radny Wsi Korbielów, 	<p>Ww. zapisy mają na celu uporządkowanie ruchu turystycznego oraz przeciwdziałanie przypadkom nielegalnego wjazdu na drogi i dukty leśne oraz zbaczaniu z wyznaczonych pieszych szlaków turystycznych. Pojazdy takie jak quady, motory crossowe, rowery górskie a także konie, pojawiające się na szlakach nieprzeznaczonych na te cele, powodują nie tylko płoszenie chronionych gatunków zwierząt ale także stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia, a nawet życia turystów pieszych. Należy także zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 30 ustawy z 28 września 1991r. o lasach ruch pojazdem silnikowym, zaprzęgowym i motorowerem w lesie dozwolony jest jedynie drogami publicznymi, natomiast drogami leśnymi jest dozwolony tylko wtedy, gdy są one oznakowane drogowskazami dopuszczającymi ruch po tych drogach. Ograniczeniom podlega także jazda konna w lesie, która jest dozwolona tylko drogami leśnymi wyznaczonymi przez nadleśniczego (art. 30 ust 1a). Należy zaznaczyć, że ww. przepisy nie dotyczą m.in. właścicieli lasów we własnych lasach, osób użytkujących grunty położone wśród lasów, prowadzących czynności z zakresu gospodarki łowieckiej, właścicieli pasiek zlokalizowanych na gruntach leśnych.</p> <p>Dodatkowo, na terenach rezerwatów przyrody, zgodnie z art. 15 ustawy o ochronie przyrody, obowiązuje m.in. zakaz ruchu rowerowego, narciarskiego, jazdy konnej oraz ruchu pojazdów</p>

			<p>poza drogami publicznymi, a także szlakami turystycznymi, trasami narciarskimi i drogami wyznaczonymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.</p> <p>Zapisy zaproponowane w projektach PZO mają zatem na celu poprawę skuteczności egzekwowania przestrzegania przepisów wynikających z aktów prawnych powszechnie obowiązujących – ustawy o lasach i ustawy o ochronie przyrody i nie skutkują wprowadzaniem dodatkowych ograniczeń, natomiast mogą przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z wyznaczonych szlaków turystycznych.</p> <p>W odniesieniu do zapisu dotyczącego zamknięcia potencjalnych miejsc wjazdu na Halę Cebulową, działanie to zostało przypisane konkretnemu siedlisku tj. górskim i nizinnym torfowiskom zasadowym o charakterze młak turzycowisk i mechowisk (kod 7230). Intencją RDOŚ było jego zabezpieczenie przed mechanicznym zniszczeniem poprzez ograniczenie możliwości wjazdów na konkretne płaty torfowiska, a nie na całą Halę Cebulową. Potwierdza to załącznik graficzny obrazujący lokalizację tego działania. Wyniki analizy położenia płatów siedliska i miejsc, w których proponowana jest instalacja stosownych zabezpieczeń wskazuje, że nie kolidują one z istniejącymi drogami dojazdowymi. Mając jednak na względzie zgłoszone wątpliwości zapis ten został doprecyzowany.</p>
--	--	--	---

11	<p>Narzucenie określonego sposobu gospodarowania gruntami oraz nakładają obowiązek wykonania przez właścicieli działań ochronnych związanych z utrzymaniem siedlisk murawowych i łąkowych, co może skutkować ograniczeniem prawa własności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Turystyki, Sportu i Rekreacji Korbielów-Pilsko, - Władysław Gruszka Sołtys Wsi Sopotnia Mała, - Tadeusz Mocek Sołtys Wsi Korbielów, - Beskidzkie Stowarzyszenie Produkcji Ekologicznej i Turystyki BEST PROEKO, - Prezes Stowarzyszenia Natura Wspólne Dobro, - Marek Czul Radny Wsi Korbielów, - Wspólnota Hali Łyśniowska i Uszczawne, - Marek Sopata, 	<p>Działania ochronne proponowane w stosunku siedlisk stanowiących użytki zielone podzielone są na zadania obligatoryjne i fakultatywne. Podział ten bezpośrednio wynika z zasad funkcjonowania mechanizmów wsparcia dla rolnictwa wdrażanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wykonanie zapisanych w PZO działań obligatoryjnych jest równoznaczne ze spełnieniem warunków uprawniających do dopłat bezpośrednich (obszarowych) do użytków rolnych. Natomiast działania fakultatywne (dobrowolne) określają zakres zabiegów, które będą realizowane poprzez udział rolników w programach rolnośrodowiskowych.</p> <p>W sytuacji jeżeli właściciel gruntu rolnego stanowiącego jednocześnie cenny płat chronionego siedliska przyrodniczego, nie będzie zainteresowany uzyskaniem dotacji ani z pakietów rolno-środowiskowych, ani z dopłat obszarowych, wówczas, w uzasadnionych przypadkach, realizacja działań ochronnych będzie podejmowana przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach. Stąd jako wykonawca ww. zadania obok właścicieli gruntów wskazano także tutaj Dyрекcję.</p> <p>Zadania ochronne, zarówno obligatoryjne jak i fakultatywne polegają przede wszystkim na użytkowaniu kośnym, pastwiskowym lub kośno - pastwiskowym siedlisk murawowych i łąkowych, co jest praktycznie tożsamy z dotychczasowym sposobem użytkowania tych gruntów.</p> <p>Natomiast w sytuacji gdy, ze względu na ochronę gatunków roślin i zwierząt, konieczna byłaby zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania rolniczego i jednocześnie nie miałyby zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości (właśnie programy rolnośrodowiskowe), zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę</p>
----	---	---	--

			<p>z właścicielem lub posiadaczem obszaru, która określa wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń (np. ograniczenia w zakresie użytkowania rębnego, lub konieczność weryfikacji dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów rolnych). Mając na względzie zgłoszone wątpliwości, zapisy PZO zostaną uzupełnione poprzez przywołanie zasady dotyczącej konieczności zawierania umów w trybie art. 36 w przypadku ewentualnego obniżenia dochodowości w wyniku wdrożenia ustaleń tego dokumentu.</p> <p>Odnosząc się do kwestii zarzutu jakoby zapisy pzo powodowały ograniczenie prawa własności należy przywołać art. 140 i art. 143 Kodeksu cywilnego, z którego wynika, że prawo własności ukształtowane jako prawo podmiotowe o najszerszej treści wśród wszystkich praw polegających na korzystaniu z rzeczy nie jest jednak prawem absolutnym. Swoboda korzystania z rzeczy przez właściciela podlega bowiem pewnym ograniczeniom, które wyznaczają granice prawa własności. Tymi wyznacznikami są: przepisy ustawy, zasady współżycia społecznego, społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa. Społeczno - gospodarcze granice przeznaczenia gruntu wyznaczają m.in. zapisy w ewidencji gruntów określające dopuszczalny sposób gospodarowania oraz ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uchwalanego przez radę gminy, z którego wynika dopuszczalne przeznaczenie, sposób zagospodarowania i ewentualnie zabudowy danej nieruchomości.</p> <p>W toku prac nad planem nie zidentyfikowano żadnego terenu, który ze względu na zasady ochrony obszaru</p>
--	--	--	--

			Natura 2000 wymagałaby zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania gruntu, rozumianego jako np. nałożenie obowiązku zalesienia gruntów ornych lub przekształcenie lasów na grunty rolne, bądź też weryfikacji przeznaczenia terenu określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
12	Zarzut, że zapisy PZO doprowadzą do zmniejszenia się populacji owiec,	– Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Turystyki, Sportu i Rekreacji Korbielów-Pilsko	Podstawowym działaniem ochronnym zaplanowanym w stosunku do siedlisk łąkowych i murawowych jest użytkowanie kośne, kośno- pastwiskowe, lub pastwiskowe z preferowaniem wypasu owiec. Realizacja zapisów pzo, przy zastosowaniu mechanizmów wsparcia rolnictwa m.in. programy rolnośrodowiskowe, stwarza szansę na odbudowę pasterstwa w Beskidzie Żywieckim
13	Wprowadzenie zakazu zbierania runa odnoszącego się do zagrożenia zidentyfikowanego w odniesieniu do niedźwiedzia brunatnego wskazującego, że pozyskiwanie jagód oraz niszczenie borówczysk, szczególnie w miejscach wyżej położonych znacząco uszczupla bazę pokarmową tego gatunku.	– Wspólnota Hali Łyśniowska i Uszczawne,	W toku prac nad planem zadań ochronnych za zasadne uznano rozpoznanie korelacji pomiędzy pozyskiwaniem runa a rzeczywistym wpływem na dostępność bazy pokarmowej dla tego gatunku. Zadanie to zostało ujęte w ramach monitoringu.

14	<p>Wprowadzenie zakazu regulacji potoków (co doprowadzi do obniżenia poziomu wód gruntowych) wynikającego z zagrożenia „Regulowanie koryt rzecznych”, które zostało zidentyfikowane w odniesieniu do utrzymania we właściwym stanie ochrony szeregu gatunków i siedlisk: Ziołorośli górskich i ziołorośli nadrzecznych, Łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych i olsów źródłiskowych, tocji karpackiej oraz dwóch gatunków ptaków pliszki górskiej i pluszcza.</p>	– Marek Sopata	<p>Przy opisie tego zagrożenia wskazano, że prace związane z regulacją koryt rzek i potoków (np. w ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego) oraz inne prace ingerujące w swobodny bieg potoków (np. progi, umacnianie brzegów) mogą przyczynić się m.in. do zmniejszenia zasobów siedlisk w obszarze, ich fragmentacji lub zakłócenia kształtowania się naturalnego kompleksu siedlisk towarzyszących potokom.</p> <p>Siedliska towarzyszące dolinom potoków i rzek stanowią jeden z podstawowych elementów naturalnej retencji i racjonalnego wykorzystania zasobów wody. Ich zdolności retencyjne są wielokrotnie większe od sztucznego zbiornika o porównywalnej wielkości. Regulacja oraz prostowanie koryt potoków doprowadza do zwiększonego i szybszego spływu wody i w następstwie do jej deficytu na danym terenie. Dlatego też ochrona wszystkich siedlisk związanych z dolinami cieków wodnych, jest tak istotna dla małej retencji, przeciwdziałania osuszaniu lasów, a także dla zapewnienia zaopatrzenia w wodę ludności, zwłaszcza w sytuacji braku wodociągu.</p> <p>Sformułowane w ten sposób zagrożenia nie są jednocześnie równoznaczne z zakazem prowadzenia robót w dolinach cieków wodnych. Wskazują jedynie, że kwestie te powinny być szczegółowo przeanalizowane na etapie podejmowania tego typu działań.</p>
----	--	----------------	---

15	Propozycja dodania zapisu wykluczającego możliwość realizacji nowych inwestycji turystycznych i rekreacyjno-sportowych pogarszających stan ochrony siedlisk	Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Kwestię tę reguluje art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) jednocześnie § 137 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. 2002 nr 100 poz. 908) wskazuje, że „ <i>W uchwale i zarządzeniu nie powtarza się przepisów ustaw, ratyfikowanych umowami międzynarodowych i rozporządzeń</i> ”.
16	Propozycja dopisania w opisach zagrożeń dla siedlisk stanowiących przedmioty ochrony odniesienia do negatywnego wpływu infrastruktury, (w tym planowanej) związanej z narciarstwem.	Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Uwaga nie została uwzględniona/plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie mają na celu zastąpienia procedur OOS. Jednym celów wskazywania w zarządzeniu zagrożeń potencjalnych jest identyfikacja tzw. pułapek dla inwestorów oraz usprawnienie ww. procedur przez zwrócenie uwagi na konieczność przeanalizowania określonych oddziaływań. Na etapie opracowania planów zadań ochronnych nie dokonuje się jednak analizy możliwości realizacji konkretnych zamierzeń i przedsięwzięć
17	Propozycja ujęcia w projekcie pzo elementów związanych z ochroną ciemnego nieba, a tym samym redukcją zanieczyszczenia sztucznym światłem, mającym wpływ na środowisko naturalne.	Prezes Stowarzyszenia Polaris -OPP	Zgodnie z art. 28 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) „ <i>Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000...</i> ” z czego wynika, że zapisy planu zadań ochronnych nie regulują ogółu spraw związanych z ochroną środowiska naturalnego. Dotyczą one wyłącznie konkretnych zagadnień wpływających lub mogących wpłynąć na stan ochrony przedmiotów ochrony. Ochrona ciemnego nieba i związana z nią redukcja zanieczyszczenia sztucznym

			<p>światłem nie może być celem planu zadań ochronnych jeśli nie jest warunkiem utrzymania lub przywrócenia do właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony.</p> <p>Plan zadań ochronnych nie jest dedykowany wszystkim gatunkom chronionym występującym na terenie obszaru Natura 2000, ale konkretnym siedliskom przyrodniczym lub gatunkom roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono dany obszar Natura 2000 tzw. przedmiotom ochrony.</p> <p>Plany zadań ochronnych opracowane zostały w oparciu o ekspertyzy przyrodnicze zlecone na potrzeby opracowania ww. planów, w ramach których eksperci określonych dziedzin analizowali wpływ wszelkich czynników mogących mieć wpływ na stan ochrony danych gatunków. W ramach prac nad ww. dokumentem nie wykazano związku pomiędzy aktualnym stopniem zanieczyszczenia światłem na analizowanym terenie a stanem i perspektywami zachowania przedmiotów ochrony.</p> <p>Niezależnie od powyższego stan ochrony będzie kontrolowany w ramach monitoringów stanu ochrony przedmiotów ochrony przewidzianych w ww. planach zadań ochronnym. Jednocześnie zgodnie z art. 28 pkt 5 ww. ustawy „...Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.” Wprowadzenie zmian związanych z redukcją zanieczyszczenia sztucznym światłem będzie możliwe jeśli pozyskane zostaną dane naukowe potwierdzające wpływ zanieczyszczenia na konkretne przedmioty ww. obszarów Natura 2000.</p>
--	--	--	--

18	Wskazanie zasadności przystąpienia do opracowania planu ochrony w związku z brakiem danych, co do stanu ochrony niektórych spośród przedmiotów ochrony	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	<p>Mając na względzie cenność obszaru, niezależnie od trwającego procesu opracowywania dokumentu tut. Dyrekcja podjęła działania zmierzające do uzupełnienia ww. danych, na co zwrócono uwagę w przekazanej dokumentacji do planu zadań ochronnych.</p> <p>Zapisy ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.), w tym art. 28 pkt 10 ust. 4c oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.), przez wskazanie odrębnej kategorii działań związanych z uzupełnieniem stanu wiedzy przewidują możliwość, a nawet konieczność odniesienia się w planach zadań ochronnych do ewentualnej potrzeby przeprowadzenia badań związanych z uzupełnieniem wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.</p>
19	Sugestia usunięcia części wskazanych w zarządzeniu tzw. <i>zagrożeń potencjalnych</i> argumentowana istnieniem procedur OOS	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Uwzględniając cel wskazywania w zarządzeniu zagrożeń potencjalnych, tj. identyfikację tzw. pułapek dla inwestorów oraz usprawnienie ww. procedur przez zwrócenie uwagi na konieczność przeanalizowania określonych oddziaływań, przytoczony argument wydaje się nie uwzględniać istoty opracowania przedmiotowego dokumentu.</p>

20	brak zasadności formułowania zapisów wskazujących na konieczność pozostawiania pasów ekologicznych ze względu na znaczny stopień rozdrobnienia rozłogu	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Uwaga nie została uwzględniona. Analiza uwarunkowań wykazała, że zastosowanie zapisu w odniesieniu do wskazanych polan jest zasadne z uwagi na zachowanie siedlisk i gatunków z nimi związanych we właściwym stanie.
21	Wskazanie możliwości ujęcia jako działania obligatoryjne, działań związanych z usuwaniem nalotu roślinności z jednoczesnym uzależnieniem jego wykonania od uzyskania dopłat z tytułu poniesionych kosztów.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	<p>Sugestia jest sprzeczna z wytycznymi przekazanymi pismem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska nr DON-WZ.6323.98.2011.SŚ z 7 grudnia 2011 r., zgodnie z którymi to „...działania fakultatywne dotyczą czynności dodatkowych wymagających od rolników zmiany sposobu gospodarowania czy poniesienia dodatkowych kosztów.” Brzmienie zapisów dotyczących działań obligatoryjnych w sposób jednoznaczny określono, w piśmie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska nr DON-WZ.600.8.2012.SŚ-3 z 30 lipca 2012 r. , w którym wskazano, iż w odniesieniu do działań obligatoryjnych obowiązuje „...zamknięta lista wymogów...”, które należy wpisywać „...literalnie...” tj:</p> <p>1) zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze, położonych na trwałych użytkach zielonych</p> <p>2) ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. „</p>